

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

57.

KURYER LITIEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 19-го Июля — 1838 — Wilno. Wtorek. 19-go Lipca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 10-го Июля.

Продолженіе журнала путешествія Его Императорскаго Высочества Государя Наслѣдника Цесаревича.

15 (27) Июня, поутру, при входѣ изъ Категата въ Зундъ, на пароходъ *Гюльфи*, Государь Цесаревичъ былъ встрѣченъ Россійскимъ военнымъ пароходомъ *Геркулесъ*, и въ сопровожденіи его вошелъ, въ часъ пополудни, въ Копенгагенскій портъ, при салютѣ съ цитадели и всѣхъ укрѣпленій города. Россійскій Посланникъ при Датскомъ Дворѣ, съ Секретарями Посольства, выѣхалъ на семь корабль на встрѣчу Его Императорскому Высочеству. Не смотря на дождливое время, многочисленныя толпы жителей города покрывали берега и прибрежныя укрѣпленія. Государь Цесаревичъ, перѣхавъ на пристань въ Королевской шляпкѣ, на которой былъ поднятъ флагъ Его Высочества, былъ встрѣченъ Губернаторомъ Копенгагена, Ландграфомъ Вильгельмомъ Гессенскимъ, и первыми чинами Двора, въ числѣ коихъ находился Датскій Посланникъ при Россійскомъ Дворѣ, Графъ *Бломъ*. По принятіи поздравленій съ благополучнымъ прибытіемъ въ Копенгагенъ, Государь Цесаревичъ, въ придворной парадной каретѣ, въ сопровожденіи свиты своей, отправился къ Королю. Завсѣмъ Государь Цесаревичъ былъ введенъ Его Величествомъ въ покои Королевы, куда прибылъ въ Принцы и Принцессы Королевскаго Дома.

Въ три часа, былъ фамильный обѣдѣнный столъ у Короля, послѣ коего Государь Цесаревичъ изволилъ посѣтить Принцевъ и Принцессъ, и въ полдень шестаго, прибывъ въ изготовленный для него дворецъ Христиансборга, принималъ Ихъ Королевскія Высочества, Принцевъ Христиана и Фердинанда, и Ландграфа Гессенскаго.

Въ семь часовъ вечера, Государь Цесаревичъ изволилъ быть съ Королевскою фамиліею въ театрѣ, гдѣ данъ былъ балетъ.

На другой день, 16 (28) Июня, въ девять часовъ утра, Его Величество Король посѣтилъ Государя Цесаревича, послѣ чего Его Императорское Высочество изволилъ принимать Министровъ, Дипломатическій Корпусъ и всѣхъ знатнѣйшихъ военныхъ, придворныхъ и гражданскихъ чиновъ. Въ одиннадцатое часовъ Его Высочество ѣздило въ Адмиралтейство, на осмотръ коего посвятилъ около трехъ часовъ времени.

Въ четыре часа пополудни, былъ большой обѣдѣнный столъ у Короля, въ такъ называемой рыцарской залѣ, на которомъ, кромѣ Королевской фамиліи, присутствовали первые чины Двора, Дипломатическій Корпусъ и свита Его Императорскаго Высочества. За обѣдомъ были провозглашены съ пушечными выстрѣлами, нѣсколько тостовъ. На тосты въ честь Государя Императора и Государя Цесаревича, Его Императорское Высочество отвѣчала тостами за здоровье Короля, Королевы, Принца Христиана и всего Королевскаго Дома.

Въ девять часовъ, Государь Цесаревичъ изволилъ быть на балѣ, данномъ Принцемъ Фердинандомъ для Его Императорскаго Высочества, который оста-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Санкт-Петербургъ, 10-го Ліпца.

Dalszy ciąg dziennika podróży Jego CESARSKIEJ WYSOKOŚCI NASTĘPCY CESARZEWICZA.

Dnia 15-go (27) Czerwca zrana, przy wpłynięciu w Katagatu na Zund, na parochodzie *Hülff*, CESARZEWICZ Jego Mość był spotkany przez Rossyjski parochod wojenny *Herkules*, i przeprowadzany przezeń wpłynął o godzinie pierwszej z południa do portu Kopenhagskiego, salutowany z cytadelli i wszystkich warowni miasta. Posel Rossyjski przy Dworze Duńskim, z Sekretarzami Poselstwa, udał się na tym okręcie na spotkanie Jego CESARSKIEJ WYSOKOŚCI. Pomimo pory dżdżystej, liczne tłumy ludu miasta okrywały brzegi i szanice nadbrzeżne. CESARZEWICZ Jego Mość, przybywszy do portu na szalupie Królewskiej, na której wywieszona była bandera Jego WYSOKOŚCI, spotkany był przez Gubernatora Kopenhagi, Landgraffa Wilhelma Hesseńskiego, i przez pierwszych Urzędników Dworu, w których liczbie znajdował się Posel Duński przy Dworze Rossyjskim Hrabia *Blom*. Po przyjęciu powinszowań szczęśliwego przybycia do Kopenhagi, CESARZEWICZ Jego Mość, w paradowej karetce dworu, w towarzystwie swego orszaku, udał się do Króla. Potem CESARZEWICZ Jego Mość był wprowadzony przez Najjaśniejszego Króla do pokojów Królowej, dokąd przybyli wszyscy Xiążęta i Xiężniczki Domu Królewskiego.

O godzinie trzeciej, był obiad familijny u Króla, po którym CESARZEWICZ Jego Mość raczył odwiedzić Xiążąt i Xiężniczki, a o pół do szóstej, przybywszy do przygotowanego dla siebie Pałacu Christiansborg, przyjmował Ich Królewskie WYSOKOŚCI, Xiążąt Chrystyana i Ferdynanda, tudzież Landgraffa Hesseńskiego.

O godzinie siódmej wieczorem, CESARZEWICZ Jego Mość raczył być z Familją Królewską w teatrze, gdzie dany był balet.

Nazajutrz, dnia 16 (28) Czerwca, o godzinie dziewiątej zrana, Jego Królewska Mość odwiedził CESARZEWICZA NASTĘPCĘ, poczem Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ raczył przyjmować Ministrów, Ciało Dyplomatyczne i wszystkich znakomitszych urzędników wojskowych, dworu i cywilnych. O godzinie jedenastej, Jego WYSOKOŚĆ jeździł do Admiralicji, na której obejrzenie poświęcił około trzech godzin czasu.

O godzinie czwartej z południa był wielki obiad u Króla, w tak nazwanej sali rycerskiej, na którym, oprócz Familji Królewskiej, znajdowali się pierwsi urzędnicy Dworu, Korpus Dyplomatyczny i orszak Jego CESARSKIEJ WYSOKOŚCI. W czasie obiadu spełniono kilka toastów wśród wystrzałów z dział. Na toasty na cześć CESARZA Jego Mości i CESARZEWICZA, Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ odpowiedział toastami za zdrowie Króla, Królowej, Xięcia Chrystyana i całego Domu Królewskiego.

O godzinie dziewiątej, CESARZEWICZ Jego Mość raczył być na balu, danym przez Xięcia Ferdynanda dla Jego CESARSKIEJ WYSOKOŚCI, który opuścił o godzi-

вилъ въ половинѣ двѣнадцатаго часа.

Съ 16 (28) на 17 (29) Іюня, Государь Наслѣдникъ, возвратившись съ бала, почувствовалъ себя несовсѣмъ здоровымъ, и въ слѣдствіе оказавшейся простудной лихорадки, по совѣту медиковъ, не выѣзжалъ по 21-е число.

Въ теченіе сего времени болѣзнь продолжала свое теченіе правильно, безъ особенно важныхъ припадковъ, и Государь Цесаревичъ постепенно чувствовалъ себя лучше, такъ, что 21-го числа состояніе здоровья Его Высочества дозволило Ему, при ясной и тихой погодѣ, выѣхать для прогулки. Въ продолженіе болѣзни Государя Цесаревича, Его Величество Король ежедневно навѣщала Его Императорское Высочество.

19-го числа, на загородной площади былъ парадъ и маневры войскамъ, собраннымъ въ Копенгагенѣ. Государь Цесаревичъ, не выходя еще изъ своихъ покоевъ, не могъ присутствовать на парадѣ, почему Его Величество Король, по окончаніи маневровъ, продолжавшихся отъ трехъ до половины седьмаго часа пополудни, ввелъ войско въ городъ и, остановившись у дворца Христиансборга, у оконъ комнатъ, занимаемыхъ Государемъ Цесаревичемъ, приказалъ войску пройти церемоніальнымъ маршемъ. Его Императорское Высочество изволилъ смотрѣть на парадъ въ окно. Гвардейскій баталіонъ и нѣкоторые другіе полки, проходили подъ музыку Русскаго народнаго гимна: „*Боже, Царя храни!*“ Въ строю было 17 баталіоновъ пѣхоты, 17 эскадроновъ кавалеріи, 1 баттарейная пѣшая баттарей и 3 легкихъ, всего около 9,000 человекъ.

22-го Іюня (4-го Іюля). Здоровье Его Императорскаго Высочества, благодаря Богу, видимо поправляется. Сегодня Государь Цесаревичъ выѣзжалъ въ открытой коляскѣ за городъ, и проѣхавъ около десяти верстъ, изволилъ прогуливаться пѣшкомъ. (С. П.)

Высочайшимъ Приказомъ отъ 22-го Іюня, назначаются: Командиръ 1-й бригады 19-й Пѣхотной дивизіи, Генералъ-Маіоръ *Клюки-фонъ-Клугенау*, Управляющимъ Ахалцыхскою провинціею съ состояніемъ по Арміи. Командиръ Рязскаго пѣхотнаго полка, Генералъ-Маіоръ *Пантелѣевъ*, Командиромъ 1-й бригады 19-й Пѣхотной дивизіи.

— Высочайшимъ именнымъ указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, въ 21-й день минувшаго Апрѣля, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ *Ордена Св. Анны второй степени*, Прусскій подданный, Профессоръ Медицины *Мандтъ*, по уваженію ходатайства Ея Императорскаго Высочества Великой Княгини Елены Павловны. (Р. И.)

— Въ Высочайшемъ Именномъ Указѣ, даннымъ Правительствующему Сенату, 30 Апрѣля, изображено:

„Указомъ Нашимъ, въ 26 день Декабря 1837 года Правительствующему Сенату даннымъ, учредивъ отдѣльно Министерство для высшаго и общаго по всему Государству вѣдѣнія дѣлъ, относящихся къ управленію Государственными Имуществами и къ попечительству надъ Государственными крестьянами во всѣхъ наименованій, иностранными поселенцами и кочующими народами, Мы въ тоже время предъзначили открыть соотвѣтственные сему мѣстныя управленія въ губерніяхъ, на основаніи особыхъ для нихъ учрежденій и особыхъ также сельскихъ уставовъ: Подлицейскаго и Судебнаго и Устава хозяйственнаго.

„Нынѣ, утвердивъ представленныя, въ слѣдствіе сего, Министеромъ Государственныхъ Имуществъ и въ Государственномъ Совѣтѣ разсмотрѣнные проекты учрежденій Палатъ Государственныхъ Имуществъ, равно окружныхъ, волостныхъ и сельскихъ управленій, съ подлежащими для первыхъ двухъ установленій штатами и преисправляя оныя въ Правительствующій Сенатъ, Повелеваемъ:

„1) Помянутыя учрежденія привести въ дѣйствіе, въ видѣ опыта, впродъ на три года, предоставивъ Министеру Государственныхъ Имуществъ, при исполненіи оныхъ, дѣлать нужныя поясненія и примѣненія, сообразно мѣстному положенію губерній, собственною его властію; о дополненіяхъ же и измѣненіяхъ испрашивать Нашего разрѣшенія чрезъ Комитетъ Министровъ; и за тѣмъ, по надлежащемъ исправленіи сихъ учрежденій соотвѣтственно указаніямъ опыта, представить оныя на окончательное разсмотрѣніе и утвержденіе Наше, установленнымъ порядкомъ, въ 1841 году.

„2) Новое управленіе Государственныхъ Имуществъ открыть первоначально въ Губерніяхъ: Ст. Петербургской, Московской, Пековской, Курской и Тамбовской, расширяя его потомъ постепенно и на прочія, въ учрежденія Палатъ Государственныхъ Имуществъ поименованныхъ губерній и области, по особымъ каждый разъ отъ Насъ повелѣніямъ.

„3) Слѣдующія по новымъ штатамъ на содержа-

ніе поѣ до двѣнадцатей.

Z dnia 16-go (28) na 17-ty (29) Czerwca, CESARZEWICZ NASTĘPCA, powróciwszy z balu, uczuł się być niezdrowym; i na skutek zjawienia się gorączki z przeziębienia, za radą medyków, nie wyjeżdżał do dnia 12-go.

W przeciągu tego czasu, choroba była jednostajna, bez żadnych ważnych paroxyzmów, i CESARZEWICZ JEJEGO MOŚĆ stopniami miał się lepiej, tak, że dnia 21-go stan zdrowia JEJEGO WYSOKOŚCI dozwolił Mu, przy pięknej i spokojnej pogodzie, udać się na przejażdżkę. W ciągu choroby CESARZEWICZA JEJEGO MOŚCI, JEJEGO KRÓLEWSKA MOŚĆ codziennie odwiedzał JEJEGO CESARSKĄ WYSOKOŚĆ.

Dnia 19-go, na placu za miastem odbyły się parada i manewry wojsk, w Kopenhadze zebranych. CESARZEWICZ JEJEGO MOŚĆ, nie wychodząc jeszcze ze swoich pokojów, nie mógł znajdować się na parady, dla czego Król JEJEGO MOŚĆ, po ukończeniu manewrów, trwających od trzeciej do pół do siódmej z południa, wprowadził wojsko do miasta, i zatrzymawszy się przy pałacu Christiansborga, przed oknami pokojów, przez CESARZEWICZA JEJEGO MOŚCI zajmowanych, rozkazał wojsku przeciągnąć ceremonialnym marszem. JEJEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ raczył przypatrywać się parady przez okno. Batalion Gwardyi i niektóre inne półki, przeciągały przy granicy muzyki Ruskiego hymnu narodowego: „*Boże zachowaj Króla!*“ W szeregach znajdowało się 17 batalionów piechoty, 17 szwadronów jazdy, i pozycyjna bateria piesza i 3 lekkie baterie, w ogóle 9,000 ludzi.

Dnia 22-go Czerwca (4-go Lipca). Zdrowie JEJEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI, dzięki Bogu, widocznie się polepsza. Dzisiaj CESARZEWICZ JEJEGO MOŚĆ wyjeżdżał w otwartym pojeździe za miasto i przejechał około dziesięciu wiorst, raczył się przechadzać. (P. P.)

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny dnia 22-go Czerwca, nznaczeni: Dowódca 1-ej brygady 19-ej dywizyi pieszej, Jenerał-Major *Kluki-von-Klugenau*, Zarządzającym prowincją Achałcychską, z liczeniem się w Armii. Dowódca Riazskiego półku pieszego, Jenerał-Major *Pantelejew*, Dowódcą 1-ej brygady 19-ej dywizyi pieszej.

— Przez Najwyższy Imienny Ukaz, dany do Kapituły Rossyjskich CESARSKICH i KRÓLEWSKICH Orderów, w dniu 21 m zeszłego Kwietnia, Najłaskawiej mianowany Kawalere *Orderu Sw. Anny drugiego stopnia*, Pruski poddany, Professor Medycyny *Mandt*, na wstawienie się JEJ CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIEJ KSIĘŻNY H E L E N Y PA W Ł Ó W N Y.

— W Najwyższym Imiennym Ukazie, danym Rządzącemu Senatowi, pod dniem 30 m Kwietnia, wyrażono:

„Przez Ukaz Nasz, w dniu 26-m Grudnia 1837 roku, Rządzącemu Senatowi dany, ustanowiwszy oddzielne Ministerium dla wyższego i ogólnego w całym Państwie zawiadownictwa spraw, odnoszących się do zarządu Majątkami Państwa i do opieki nad włościanami Państwa wszystkich nazwań, zagranicznymi kolonistami i koczującymi narodami, w jednymże czasie zamierzaliśmy odkryć odpowiednio temu miejscowe zarządy w Guberniach, na podstawie osobnych dla nich urzędzeń i osobnych także miejskich ustaw: Policyjnej, Sądowej i Ustawy Gospodarskiej.

„Teraz, utwierdziwszy przedstawione, na skutek tego, przez Ministra Majątków Państwa i na Radzie Państwa rozpatrzone projekta urzędzeń Izby Majątków Państwa, jako też okręgowych, włościańskich i wiejskich zarządów z należącem do pierwszych dwóch ustanowien etatami i przesyłając je do Rządzącego Senatowi, Rozkazujemy:

„1) Pomienione urzędzenia podać do wykonania w sposobie doświadczenia, odtąd na trzy lata, zaleciwszy Ministerium Majątków Państwa, przy wypełnieniu onych, czynić potrzebne objaśnienia i zastosowania, stosownie do miejscowego położenia gubernij, własną jego władzą; a o dopełnieniach i odmianach prosić Naszego rozstrzygnięcia przez Komitet Ministrów; a potem, po należytym poprawieniu tych urzędzeń, podług wskazania doświadczenia, przedstawić je na ostateczne rozpatrzenie i utwierdzenie Nasze, porządkiem ustanowionym, w roku 1841.

„2) Nowy zarząd Majątków Państwa odkryć naprzód w Guberniach: S. Petersburskiej, Moskiewskiej, Pskowskiej, Kurskiej i Tambowskiej, rozciągając go potem stopniowie i do innych, w urzędzeniu Izby Majątków Państwa wymienionych Gubernij i Obwodów, za osobnemi każdy raz Naszemi rozkazami.

„3) Przypadające, podług nowych etatów na utrzyma-

нѣ управленія Государственныхъ Имуществъ суммы отпускать изъ Государственнаго Казначейства, по мѣрѣ открытїя мѣстныхъ управленій въ губерніяхъ, предоставивъ Министрамъ Государственныхъ Имуществъ и Финансовъ распорядиться между собою на счетъ замѣна нынѣшнихъ отпусковъ.

„Правительствующій Сенатъ не оставитъ сдѣлать къ исполненію сего надлежащаго распоряженія.“
(С. В.)

— Въ Высочайшемъ Указѣ, за собственноручнымъ Его Императорскаго Величества подписаніемъ, даннымъ Правительствующему Сенату, 8-го Іюня, изображено: „Утвердивъ сего числа Положеніе о постоянной повинности въ Губернскомъ городѣ Харьковѣ, и препровождая при семъ, повелѣваемъ Правительствующему Сенату привести оное въ исполненіе.“

— Въ Именномъ Его Императорскаго Величества Высочайшемъ Указѣ, даннымъ Правительствующему Сенату въ 27-й день минувшаго Апрѣля, за собственноручнымъ Его Величества подписаніемъ, изображено: „Утвердивъ составленное въ Военномъ Министерствѣ и одобренное Государственнымъ Совѣтомъ Положеніе о казенныхъ заготовленіяхъ Военнаго Вѣдомства, повелѣваемъ: 1) Положеніе сіе принять къ точному исполненію по всемъ хозяйственнымъ дѣйствіямъ Департаментовъ Военнаго Министерства и мѣсть, имъ подвѣдомственныхъ. 2) Силу оного не распространять на интендантства и полевые управленія, но предоставить каждому управленію особо начертать подробный проектъ положенія о заготовленіяхъ по вѣдомству оного, примѣняясь къ основаніямъ, принятымъ въ настоящемъ Положеніи. Правительствующій Сенатъ не оставитъ утѣнить всѣ надлежащія по сему предмету распоряженія.“

— Въ С. Петербургскомъ Коммерческомъ Училищѣ, въ 1837 году, было штатныхъ воспитанниковъ 60, пансіонеровъ 146, и того 206. Въ теченіе года поступило: штатныхъ 9, пансіонеровъ 31, и того 40. Выпущено по окончаніи курса: штатныхъ 8, пансіонеровъ 19, по желанію родителей выпущено 16, умерло 2; затѣмъ къ 1838 году осталось штатныхъ 60, пансіонеровъ 141, и того 201.

На содержаніе училища употреблено 169,081 р. 66 коп., на награжденія, строеніе и починки 34,009 р. 43 копейки, и того 203,091 руб. 9 коп. Собственнаго капитала училище имѣетъ: ассигнаціями 587, 868 р. 8 коп., серебромъ 13,600 рубл., внесеннаго на содержаніе пансіонеровъ 78,178 р. 76 к.

— Въ городахъ Пензѣ и Полтавѣ существуютъ, съ 1820 года, казенныя училища садоводства, которыя имѣютъ постоянною цѣлю способствовать успѣхамъ садоводства въ Россіи, доставляя средства образованія практически искусныхъ садовниковъ изъ казенныхъ и помѣщичьихъ крестьянъ и другаго званія людей.

Училища сія снабжены Правительствомъ всеми пособіями, необходимыми для образованія садовниковъ, по правиламъ искусственнаго садоводства.

Въ Пензинское и Полтавское казенныя училища могутъ быть принимаемы въ ученики, на срочное время, изъ людей крѣпостнаго состоянія, грамотные отъ 16 до 20 лѣтъ.

Поступающіе въ эти заведенія довольствуются отъ казны приличною пищею и одеждою, и на содержаніе ихъ обращается особенное вниманіе. Съ наступленія весны до началія зимы, они занимаются практически по всемъ частямъ садоводствомъ, а зимою обучаются необходимымъ для того наукамъ.

За полное содержаніе и обученіе каждаго ученика полагается самая умеренная плата, и именно въ годъ: въ Пензинскомъ училищѣ 110 рублей, и въ Полтавскомъ 150 руб.; деньги сіи вносятся за годъ впередъ.

Желающіе отдать людей своихъ въ сіи училища могутъ относиться о томъ къ Гг. Пензинскому и Полтавскому Гражданскимъ Губернаторамъ, въ вѣдѣніи которыхъ училища состоятъ.

Кромѣ того, желающіе пріобрѣтать въ сихъ заведеніяхъ различныя роды плодовыхъ и другихъ деревьевъ, растений и сѣмянъ, по самымъ умереннымъ цѣнамъ, могутъ обращаться съ требованіями къ садовникамъ училищъ: Пензинскаго — *Максыму* а Полтавскаго — *Клингенбергу*. (З. Г.)

Казань, 16-го Іюня.

13-го Іюня, при сильномъ югозападномъ вѣтрѣ, съ самаго утра неслись съ югозапада чрезъ Казань густыя облака; по полудни въ 3-мъ часу, небо мгновенно покрылось черными тучами, и вѣтеръ превратился въ совершенную бурю, которая продолжалась нѣсколько минутъ, и свирѣпствовала съ такою силою; что причинила въ городѣ значительныя поврежденія; со многихъ домовъ сорвала крыши, свалила заборы со столбами, высадила оконныя рамы и перебила множество стеколъ. (А. В.)

маніе zarządu Majątków Państwa summy wydawać z Podskarbstwa Państwa w miarę odkrycia miejscowych zarządów w Guberniach, zostawiwszy Ministrom Majątków Państwa i Skarbu uczynić między sobą rozrządzenia, względnie odmiany terażniejszych wyplat.

„Rządzący Senat nie zaniecha uczynić dla wypełnienia tego, należyte rozporządzenie.“ (G. S.)

— W Najwyższym Ukazie, z Własnoręcznym Jego CESARSKIEJ MOŚCI podpisem, danym Rządzącemu Senatowi, 8-go Czerwca, wyrażono: „Utwierdziwszy dnia tego Ustawę o kwaterunkowej powinności w Gubernialnym mieście Charkowie, i przesyłając przy tém, Rozkazujemy Rządzącemu Senatowi przyprowadzić ją do skutku.“

— W Imiennym Jego CESARSKIEJ MOŚCI Najwyższym Ukazie, danym Rządzącemu Senatowi w dniu 27-m zeszłego Kwietnia, z Własnoręcznym Jego CESARSKIEJ MOŚCI podpisem wyrażono: „Utwierdziwszy ułożoną w Ministerjum Wojny i uznaną przez Radę Państwa Ustawę o skarbowém zaopatrzeniu Wiedzy Wojskowej, rozkazujemy: 1) Ustawę tę przyjąć do ścisłego wypełnienia we wszystkich gospodarskich działaniach Departamentów Ministerjum Wojny i miejsc im podległych. 2) Mocy tej ustawy nie rozciągać na intendencye i zarządy polowe, ale polecić każdemu zarządowi ułożyć osobno szczegółyowy projekt ustawy o zaopatrzeniach w jego zawiadownictwie, stosując się do zasad, w niniejszej Ustawie przyjętych. Rządzący Senat nie zaniecha uczynić wszystkie zależące w tej rzeczy rozporządzenia.“

— W S. Petersburskiej Szkole Handlowej, w roku 1837-m, było uczniów etatowych 60, pensjonarzy 146, w ogóle 206. W przeciągu roku przybyło: etatowych 9, pensjonarzy 31, w ogóle 40. Wyszło po ukończeniu kursu: etatowych 8, pensjonarzy 19, na żądanie rodziców 16, umarło 2; a zatem na rok 1838 zostało: etatowych 60, pensjonarzy 141, w ogóle 201.

Na utrzymanie szkoły użyto 169,081 r. 66 k., na nagrody, budowy i reperacye 34,009 r. 43 k., w ogóle 203,091 r. 9 k. własnego kapitału szkoła ma: assygnacyami 587,868 r. 8 k., srebrem 13,600 r., wniesionego na utrzymanie pensjonarzy 78,178 r. 76 k.

— W miastach Penzie i Półtawie istnieją, od roku 1820, skarbowe szkoły sadownictwa, które mają cel stateczny przykładać się do postępów sadownictwa w Rosyi, podając środki kształcenia praktycznego umiejętnych ogrodników, ze skarbowych i obywatelskich włościan i innego stanu ludzi.

Szkoły te opatrzone, przez Rząd we wszystkie pomoce, istotnie potrzebne dla kształcenia ogrodników, podług prawideł ogrodnictwa umiejętnego.

Do Skarbowych Szkół Penzeńskiej i Półtawskiej mogą być przyjmowani na uczniów, na termin, z ludzi stanu włościańskiego, umiejący czytać i pisać, od lat 16-tu do 20-tu.

Wchodzący do tych zakładów otrzymują ze skarbu stosowną żywność i odzienie, i na utrzymanie ich zwraca się szczególna uwaga. Za nadejściem wiosny do początku zimy, zajmują się oni praktycznym we wszystkich częściach ogrodnictwem, a zimą uczą się potrzebnych do tego nauk.

Za zupełne utrzymanie i nauczanie kaźdego ucznia bierze się najumiarkowanśza płaca, a mianowicie na rok: w Szkole Penzeńskiej 110 rubli, a w Półtawskiej 150 rubli; pieniądze te opłaca się za rok z góry.

Życzący oddać swych ludzi do tych szkół mogą udawać się o to: do PP. Penzeńskiego i Półtawskiego Cywilnych Gubernatorów, pod których wiedzą te szkoły zostają.

Nadto, życzący nabywać w tych zakładach rozmaite gatunki drzew owocowych i innych, roślin i nasion, za ceny najumiarkowanśsze, mogą udawać się do ogrodników szkół: Penzeńskiej — *Maksycha*, a Półtawskiej — *Klingenberga*. (G. H.)

Kazań, 16 Czerwca.

Dnia 13-go Czerwca, przy mocnym wietrze południowo-zachodnim, od samego rana przechodziły z południo-zachodu przez Kazań gęste chmury; o godzinie 3-iej z południa, niebo nagle pokryło się czarnymi chmurami, a wiatr zamienił się w zupełną burzę, która kilka minut trwała z taką mocą, że znaczne poczyniła w mieście szkody; z wielu domów pozrywała dachy, powywracała parkany ze słupami, powyrywała okna z ramami i wiele szyb potłukła. (G. S. P.)

Вильна.

Постановленіе и предписаніе Нагазства, напечатаннаго въ 27-мъ N. Виленскихъ Губернскихъ Вѣдомостей.

I.

Относительно вольныхъ людей.

По Указу Его Императорскаго Величества, Виленское Губернское Правленіе слушавъ отношеніе Виленскаго Губернскаго Предводителя Дворянства, отъ 4-го сего Іюля N. 895, на имя Его Сіятельства Г. Начальника Губерніи послѣдовавшее, съ изъясненіемъ что правилами Комитета Гг. Министровъ 2-го и 23-го Ноября 1837 года изданнымъ и Высочайшаго утвержденія удостоенными, по двѣмъ образомъ вольныхъ людей для представленія доказательствъ, на укрѣпленіе крѣстьянъ, обращенныхъ изъ вольныхъ въ коренные, или дачи отзывомъ съ согласіемъ на перетисленіе въ 7-ми рублевой окладъ, назначены сроки, для пребывающихъ въ здѣшней Губерніи шести мѣсячный, а для находящихся вне Губерніи годовыи. По предложенію Его Сіятельства Г. Виленскаго Военнаго Губернатора, Губернскаго Правленіе 17-го Января сего года, предписало Земскимъ Судамъ, объявить таковыя правила въ подвѣдомственныхъ имъ уѣздахъ съ подписками, и оныя по мѣрѣ поступленія присылать прямо въ Казенную Палату. За неисполненіемъ сего распоряженія Земскими Судами, Губернское Правленіе, въ слѣдствіе требованія Казенной Палаты, какъ изъ Губернскихъ Вѣдомостей, изданныхъ 25-го истекшаго Іюня (N. 25) вѣдво, требуетъ о виновныхъ въ томъ свѣдѣніи, а на запросъ Казенной Палаты, съ котораго и по какое число считать шести мѣсячный срокъ; Правленіе отозвалось, что какъ для всенароднаго извѣстія, о непремѣнномъ представленіи въ Казенную Палату, въ опредѣленное положеніемъ Комитета Гг. Министровъ время, документовъ на укрѣпленіе вольныхъ людей, записанныхъ въ крѣпостные, или отзывомъ на оставленіе ихъ въ семь званій, сверхъ циркулярнаго предписанія всемъ Земскимъ Судамъ, припечатано объявленіе въ Губернскихъ Вѣдомостяхъ 16-го Апрѣля текущаго года; то по мнѣнію Губернскаго Правленія шести и двѣнадцати мѣсячные сроки, на доставленіе владѣльцами населенныхъ имѣній, означенныхъ доказательствъ считать слѣдуетъ со дня произведенной о томъ публикаціи, и для объявленія о семъ по уѣздамъ послано Земскимъ Судамъ указы 18 Іюня. По точному содержанію сего постановленія Губернскаго Правленія, всякій помещикъ и владѣлецъ, на доставленіе доказательствъ или отзывомъ о вольныхъ людяхъ, обращенныхъ въ крѣпостные, считаетъ сроки со дня публикаціи чрезъ припечатаніе въ Губернскихъ Вѣдомостяхъ объявленія, то есть; съ 16-го Апрѣля шести мѣсячный по 16 Октября сего года, а двѣнадцати мѣсячный по 16 Апрѣля 1839 года; какъ между тѣмъ Казенная Палата полагаетъ считать сроки съ 17 Января не взирая, что по сдѣланному въ этотъ день Губернскимъ Правленіемъ распоряженію, какъ сама Казенная Палата поясняетъ, предписанныхъ подписокъ Земскими Судами не доставлено, а тѣмъ самымъ нѣтъ удостовѣренія о повсемѣстномъ объявленіи или обнародованіи установленнымъ порядкомъ. Свода Законовъ Тома 1-го учрежденія Государственныхъ въ статьѣ 59-й сказано: „Заковъ получаетъ обязательную силу не прежде, какъ со дня его объявленія.“ И по 62-й статьѣ тогоже Тома: „Никто не можетъ отговариваться невѣдѣніемъ закона, когда онъ былъ обнародованъ установленнымъ порядкомъ.“ Слѣдовательно не имѣя свѣдѣній, объявлены ли и когда именно Земскими Судами установленнымъ порядкомъ означенныя Высочайше утвержденныя Правила Комитета Гг. Министровъ, не справедливо было бы считать сроки съ 17 Января, тѣмъ болѣе, что по всей Губерніи въ одинъ день Земскія Полиціи не только не могли обнародовать, но даже и получить предписаній Губернскаго Правленія, а потому нельзя лишать помещиковъ и владѣльцевъ Всемилостивѣйше дарованной имъ льготы. На семь основаній, по мнѣнію его Г. Предводителя, слѣдовало бы шести и двѣнадцати мѣсячные сроки считать со дня выдачи подписокъ владѣльцами въ объявленіи имъ Земскими Полиціями правилъ Комитета Гг. Министровъ или для отвращенія медленности и дачи двѣмъ одновременнаго хода, назначить по силѣ выше изъясненной 62-й статьи Свода Законовъ, со дня обнародованія тѣхъ правилъ установленнымъ порядкомъ, то есть, припечатанія объявленія въ Губернскихъ Вѣдомостяхъ, именно: 16-го Апрѣля для пребывающихъ въ здѣшней Губерніи по 16 Октября сего года; а для находящихся вне Губерніи по 16-го Апрѣля 1839 года. Почему Г. Губернскій Предводитель, предавая обстоятельство сіе благоусмотрѣнію Его Сіятельства, проситъ, въ отклоненіе ведоумній, предложить Казенной Палатѣ дабы, по руководству законовъ и согласно заключенію Губернскаго Пра-

WILNO.

Postanowienia i przepisy Zwierzchności, umieszczone w 27-m Numerze Wileńskiej Gazety Gubernialnej.

I.

Względnie ludzi wolnych.

Wedle Ukazu Jego Cesarskiej Mości, Wileński Rząd Gubernialny, wysłuchawszy odniesienia się Wileńskiego Gubernialnego Marszałka Dworzanstwa, pod daniem 4-m ter. Lipca N. 895, na imię Jasnie Oświeconego P. Naczelnika Gubernii następnego, z wyrażeniem, że przez prawidła Komitetu PP. Ministrów 2-go i 23-go Listopada 1837 roku wydane i Najwyżej utwierdzone, w sprawach o rozbiórce wolnych ludzi dla przedstawienia dowodów, na utwierdzenie włóścian, obróconych z wolnych na poddanych, albo dania oświadczeń ze zgodzeniem się na zapisanie do 7-mio rublowego okładu, naznaczone są terminy, dla przebywających w tutejszej Gubernii sześć-miesięczny, a dla znajdujących się za obrębem Gubernii, roczny. Na przełożenie Jasnie Oświeconego P. Wileńskiego Wojennego Gubernatora, Rząd Gubernialny 17-go Stycznia roku terażniejszego, zalecił Sądowi Ziemskiemu, ogłosić takowe prawidła w podległych powiatach z wzięciem podpisów, i w miarę utrzymywania, przysyłać prosto do Izby Skarbowej. Za niewypełnieniem tego rozporządzenia, przez Sądy Ziemskie, Rząd Gubernialny, na skutek żądania Izby Skarbowej, jak się to z Gazety Gubernialnej, wydanej 25 zeszłego Czerwca (N. 25) okazuje, potrzebuje o winnych w tém wiadomości, a na zapytanie Izby Skarbowej, od jakiej i do jakiej daty uważa się sześć-miesięczny termin; Rząd Gubernialny odpowiedział: iż ponieważ dla powszechnej wiadomości, o koniecznym przedstawieniu do Izby Skarbowej, w naznaczonym przez postanowienie Komitetu PP. Ministrów czasie, dokumentów na utwierdzenie wolnych ludzi, zapisanych do poddanych, albo odez w na zostawienie ich w tém nazwaniu, oprócz okolnego przepisania wszystkim Sądom Ziemskiemu, wydrukowane było ogłoszenie w Gazecie Gubernialnej 16-go Kwietnia roku terażniejszego; przeto podług opinii Rządu Gubernialnego sześć i dwónasto miesięczne terminy, na przysłanie przez właścicieli majątków zaludnionych pomienionych dowodów, należy uważać od dnia uchyleniu o tém publikaty, i dla ogłoszenia o tém po powiatach posłano Sądowi Ziemskiemu Ukazy 18-go Czerwca. Podług istotnej treści niniejszego postanowienia Rządu Gubernialnego, każdy obywatel i possessor, za przysłaniem dowodów albo odez w o wolnych ludziach, obróconych do poddństwa, uważa terminy od dnia publikaty przez wydrukowanie w Gazecie Gubernialnej ogłoszenia, to jest, od 16-go Kwietnia sześć-miesięczny do 16-го Października roku terażniejszego, a dwónasto-miesięczny do 16-go Kwietnia 1839 roku; gdy tymczasem Izba Skarbowa mniema liczyć terminy od 17-go Stycznia nie zważając, że podług uchyleniu w dniu tym przez Rząd Gubernialny rozporządzenia, jak sama Izba Skarbowa objaśnia, zaleconych podpisów przez Sądy Ziemskie nie przysłano, a tém samém niema pewności o ogłoszeniu w całej Gubernii czyli o opublikowaniu porządkiem ustanowionym. W Połączeniu Praw Tomu 1-go Urzędu Państwa w artykule 59 m powiedziano: „Prawo otrzymuje moc obowiązującą nie pierwiej jak od dnia jego ogłoszenia.“ Podług 62-go artykułu tegoż Tomu: „N kt nie może się wymawiać niewiadomością prawa, jeżeli było ono opublikowane ustanowionym porządkiem.“ A zatem, nie mając wiadomości, czy zostały opublikowane i kiedy m. nowicie przez Sądy Ziemskie ustanowionym porządkiem pomienione, Najwyżej utwierdzone byłyby liczyć termin od 17-go Stycznia, tém bardziej, że w całej Gubernii w jednym dniu Policye Ziemskie, nie tylko nie mogły opublikować, ale nawet i otrzymać zaleceń Rządu Gubernialnego, a zatem nie można pozbawiać obywateli i właścicieli Najtąskawiej im nadanej ulgi. Na tej osnowie, podług opinii tegoż P. Marszałka, należałoby, sześć i dwónasto miesięczne terminy liczyć od dnia wydania podpisów przez właścicieli, świadczących o ogłoszeniu im przez Ziemskie Policye prawideł Komitetu PP. Ministrów, albo dla uchylenia zwłoki i dania sprawom jednoczasowego toku, naznaczyć na mocy wyżej przytoczonego 62-go artykułu Połączenia Praw, od dnia opublikowania tych prawideł ustanowionym porządkiem, to jest, wydrukowania ogłoszenia w Gazecie Gubernialnej, mianowicie 16-ty dzień Kwietnia dla przebywających w tutejszej Gubernii do 16-go Października roku terażniejszego, a dla znajdujących się za obrębem Gubernii do 16-go Kwietnia 1839 roku. Dla czego P. Gubernialny Marszałek, podając tę okoliczność, do uwagi Pana Wojennego Gubernatora prosi, dla uchylenia niewyroczumienia, przełożyć Izbie Skarbowej, ażeby podług mocy praw i zgodnie z wnioskiem Rządu Gubernialnego, przedstawienia dowodów i podania uwiadomień o ludziach wolnych, liczyła od dnia wydrukowania o tém ogłoszenia w Gubernialnej Gazecie, to-

вленія, представленія доказательствъ и подачи объявленій о вольныхъ людяхъ, считала со дня припечатанія о семъ объявленія въ Губернскихъ Вѣдомостяхъ то есть 16 минувшаго Апрѣля, и о послѣдующемъ увѣдомить. *Приказали:* Поелику Губернское Правленіе, на вопросъ Казенной Палаты съ котораго и по какое время считать слѣдуетъ 6 и 12 мѣсячные сроки, для представленія документовъ на укрѣпленіе вольныхъ людей, записанныхъ владѣльцами при населенныхъ имѣніяхъ, отъ 18 истекшаго Іюня отозвалось, что по мнѣнію онаго и по поводу припечатанія о семъ въ Губернскихъ Вѣдомостяхъ 16 Апрѣля сего года объявленія, помянутые сроки считать слѣдуетъ со дня произведенной о томъ публикаціи; нынѣ же Г. Губернскій Предводитель Дворянства увѣдомляя Его Сіятельство Г. Начальника Губерніи, что сіи сроки Казенная Палата предполагаетъ со дня циркулярнаго предписанія Губернскаго Правленія то есть, съ 17 Января настоящаго года, тогда, какъ по всей Губерніи Земскія Полиція не могли въ одинъ день объявить помѣщикамъ и владѣльцамъ имѣній, Всемилостивѣйше дарованной имъ льготы и они сего, ни въ какомъ случаѣ, лишаться не должны, просить предложить Палатѣ, дабы она 6 и 12 мѣсячные сроки считала со дня объявленія въ Губернскихъ Вѣдомостяхъ; а потому, извѣстивъ о семъ Казенную Палату, присовокупить, что и по мнѣнію Губернскаго Правленія сказанные сроки считать слѣдуетъ со дня произведенной общей по Губерніи публикаціи, напечатанной въ Губернскихъ Вѣдомостяхъ, то есть 16 Апрѣля текущаго года, о чемъ и Г. Губернскаго Предводителя Дворянства отъ лица Г. Начальника Губерніи увѣдомить, а всѣмъ Земскимъ Судамъ велѣть указами донести непременно съ первою почтою Правленію, представленные ли взятые отъ помѣщиковъ и владѣльцевъ имѣній росписки въ Казенную Палату, буде же нѣтъ, то въ присылаемыхъ рапортахъ объяснить, кто именно въ томъ виноватъ, для поступленія съ нимъ по всей строгости закона, о каковомъ распоряженіи донести къ свѣдѣнію и Его Сіятельству Г. Военному Губернатору.

II.

О воспрещеніи нижнимъ гинамъ жительствоваць въ мѣстахъ по билетамъ неизвѣстныхъ.

Виленское Губернское Правленіе, въ слѣдствіе отношенія Командующаго Виленскимъ Гарнизоннымъ Баталіономъ N. 414, по постановленію своему въ 21 день Іюня мѣсяца состоявшемся, предписываетъ Градскимъ и Земскимъ Полиціямъ учинить распоряженіе къ недовозленію нижнимъ чинамъ, уволеннымъ въ безсрочный отпускъ, жительствоваць въ иныхъ мѣстахъ, какъ такмо въ тѣхъ, гдѣ имъ по билетамъ назначено; и въ случаѣ перехода изъ уѣзда въ уѣздъ, по истеченіи трехъ-мѣсячнаго срока, Высочайшимъ Положеніемъ въ 30 день Августа 1834 года определеннаго, чтобы вполнѣ соблюденъ былъ установленный, симъ положеніемъ порядокъ. (В.Г.В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Г е р м а н і я.

Дрезденъ, 17-го Іюля.

Ихъ Величества Императоръ и Императрица Всероссійскіе сегодня около 7 ч. утра сюда прибыли и остановились въ домѣ Императорско-Россійскаго Посланника Шредера.

— Изъ Карlsruе пишутъ, что Императора Всероссійскаго ожидаютъ туда въ теченіе сего мѣсяца.

Мюнхенъ, 12-го Іюля.

Ея Величество Императрица Всероссійская на вѣрнѣе прибываетъ сюда между 20 и 23 ч. с. м., остановится здѣсь на 2 дня и потомъ отправится въ Терезе. Также ожидаютъ сюда вдовствующей Австрійской Императрицы. Ея Велич. Королева Терезія 20 Іюля прибываетъ въ Нимфенбургъ.

Гамбургъ, 14-го Іюля.

Великій Князь Наслѣдникъ Всероссійскій вчера въ 10 час. утра чрезъ 17 часовъ прибылъ изъ Копенгагена въ Травемюндъ, и по краткомъ отдыхѣ отправился далѣе въ Любекъ, гдѣ провелъ остальную часть дня и ночь. Сегодня утромъ, Его Императорское Высочество отправился оттуда въ Мельнъ, продолжая путь прямо въ Ганноверъ, не заѣзжая въ Гамбургъ. Посему сдѣланныя здѣсь для пріянія Его Высочества приготовленія, оставлены. (A.P.S.Z.)

Н и д е р л а н д ы.

Амстердамъ, 13-го Іюля.

Въ здѣшнемъ Королевск. дворцѣ сдѣланы приготовленія для пріянія Великаго Князя Наслѣдника Всероссійскаго Престола. Его Императорское Высочество посѣтитъ домъ Царя Петра въ Саардамъ, гдѣ равно дѣлаются приготовленія, чтобы лучшимъ образомъ возобновить Русскому Наслѣднику

jest od 16-go zeszłego Kwietnia, i o tém, co nastąpi uwiadomić. *Rozkazali:* Ponieważ Rząd Gubernialny, na zapytanie Izby Skarbowej od jakiego i do jakiego czasu należą liczyć 6 i 12 miesięczne terminy, dla przedstawienia dokumentów na poddaństwo wolnych ludzi, zapisanych przez właścicieli przy zaludnionych majątkach, pod dniem 18 m zeszłego Czerwca odpowiedział, że podług jego opinii i z powodu wydrukowania o tém w Gazecie Gubernialnej 16-go Kwietnia roku teraźniejszego ogłoszenia, pomienione terminy należy liczyć od dnia uczynionej o tém publikaty; teraz zaś P. Gubernialny Marszałek Dworzanstwa, uwiadamiając Jaśnie Oświeconego P. Naczelnika Gubernii, że terminy te Izba Skarbowa podaje od dnia okolnego przepisania Rządu Gubernialnego to jest, od 17-go Stycznia roku teraźniejszego, wówczas, kiedy po całej Gubernii Policje Ziemskie nie mogły w jednym dniu opublikować obywatelom i possesorom majątków, Najmniejszowiej darowanej im ulgi, i oii tego, w żadnym razie, pozbawiać się nie powinni, prosi przełożyć Izbie Skarbowej, ażeby ona 6-ście i 12-ście miesięczne terminy liczyła od dnia opublikowania w Gazecie Gubernialnej; a zatem, uwiadomiwszy o tém Izbę Skarbową, dodać, że i podług opinii Rządu Gubernialnego pomienione terminy należy liczyć od dnia uskutecznionej powszechnej w Gubernii publikaty, wydrukowanej w Gazecie Gubernialnej, to jest, 16-go Kwietnia roku teraźniejszego, oczém i P. Gubernialnego Marszałka Dworzanstwa od osoby P. Naczelnika Gubernii uwiadomić, a wszystkim Sądom Ziemskim rozkazać ukazać donieść nieodmiennie za pierwszą pocztą Rządowi Gubernialnemu: czy przedstawione zostały wzięte od obywateli i possesorów majątków rozpisany do Izby Skarbowej, jeżeli zaś nie, tedy w przysyłanych raportach objaśnić, kto mianowicie jest w tém winien, dla postąpienia z nim podług całej surowości prawa, o jakowem rozporządzeniu doprowadzić do wiadomości i Jaśnie Oświeconego P. Wojennego Gubernatora.

II.

O zabronieniu wojskowym rang niższych mieszkać w miejscach, w biletach niewyrażonych.

Wileński Rząd Gubernialny, na skutek odniesienia się Dowodzącego Wileńskim batalionem garnizonu za N. 414, po nastatém swjém postanowieniu w dniu 21-m zeszłego Czerwca, zaleca Mieskim i Ziemskim Policjom, uczynić rozporządzenie o niedozwoleniu wojskowym rang niższych, na nieograniczony urlop uwolnionym, mieszkać w innych miejscach, jak tylko w tych, gdzie im w biletach naznaczono, i w razie przejścia z powiatu do powiatu, po upływie trzymiesięcznego terminu, Najwyższem postanowieniem w dniu 30-m Sierpnia 1834 zakreślonego, ażeby zupełnie był zachowany porządek, przez toż postanowienie przepisany.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

N i e м с у.

Drezno, 17-go Lipca.

NAJJAŚNIEJSI CESARSTWO ICH MOŚĆ CESARZ I CESARZOWA Rossyjscy dzisiaj rano około 7-mejtu przybyli i stanęli w hotelu Posta Cesarzko-Rossyjskiego Schödera.

— Z Karlsruhe donoszą, że Cesarz Jego Mość Rossyjski, w tym jeszcze miesiącu tam jest oczekiwany.

Monachium, 12-go Lipca.

NAJJAŚNIEJSZA CESARZOWA Rossyjska niezawodnie ma tu przybyć między 20 a 23 ter. m, zabawi tu dwa dni i potem uda się do Tegerusee. Również Cesarzowa wdowa Austryacka tu jest oczekiwana. Królowa Teressa ma przybyć 20 Lipca do Nymphenburga.

Hamburg, 14-go Lipca.

WIELKI CHIŁŻE Rossyjski NASTĘPCA Tronu wczora o godz. 10-tej rano, po 17-sto godzinnej podróży, przybył z Kopenhagi do Travemünde i po krótkim wypoczynku wyjechał dalej do Lubeki, gdzie przepędził resztę dnia i noc. Dzisiaj rano Jego Cesarzowska Wysockość udał się ztamtąd do Möllu i będzie odbywał dalszą drogę wprost do Hannovera nie zajeżdżając do Hamburga; a zatem czynione tu na przyjęcie WIELKIEGO CHIŁŻA przygotowania, zostały odwołane. (A.P.S.Z.)

N I D E R L A N D Y.

Amsterdam, 13-go Lipca.

W tutejszym Król. pałacu poczyniono już przygotowania na przyjęcie WIELKIEGO CHIŁŻA Rossyjskiego NASTĘPCY. Jego Cesarzowska Wysockość ma zwiedzić dom Piotra W-go w Saardam, gdzie również czynią się przygotowania, dla wznowienia godnym sposobem NASTĘPCY Rossyjskiemu pamięci WIELKIEGO MONARCHY. Spodziewają

ку воспоминаніе о Великомъ-Государѣ. Полагаютъ, что Великій Князь прѣбудетъ сюда 21 ч.

— Провинціальныя Голландскіе штаты согласились на предполагаемое осушеніе Гарлемскаго озера и опредѣлили на то дѣль по 60,000 гуль. въ годъ. (A.P.S.Z)

Франція

Парижъ 11-го Іюля.

Белгійскій Посланникъ Г. Ле Гонъ сегодня утромъ имѣлъ продолжительное совѣщаніе въ Министерствѣ Иностранныхъ дѣлъ; вскорѣ потомъ нарядженъ курьеръ въ Брюссель.

— Слышно, что Адмиралъ Дюфрениъ возвратится изъ Африки и на его мѣсто Контръ-Адмиралъ Бугевиль получитъ начальство надъ Алжирскою морскою силою.

— Многіе журналы уведомляютъ, что въ одной кофейной въ Тулонѣ, возникли споры между Французскими и Англійскими морскими офицерами. Причиною тому будто были нѣкоторые куплеты на Наполеона. Въ какой-бы степени то ни было достоверно, однако согласіе господствовавшее между офицерами и матросами обоихъ флотовъ, нисколько не нарушено. Англійскій посланникъ уведомилъ уже правительство, сколь велика была радость въ Англій по случаю пріема, который оказанъ Англійской эскадрѣ въ Тулонѣ.

— Получены слѣдующія извѣстія о Принцѣ Жюавильскомъ. Изъ Ямайки Принцъ отправился на Гаванну. День Королевскаго тезоименитства праздновали въ открытомъ морѣ. Командиръ ливійнаго корабля *Геркулесъ*, на коемъ находился Принцъ, давалъ большой обѣдъ; вечеромъ былъ балъ и театральное представленіе. 5-го Мая корабль пришелъ въ Гаванну. Одинъ изъ матросовъ, осужденный на смерть, получилъ прощеніе, по ходатайству Принца. Въ Гаваннѣ сдѣланъ былъ Принцу великолѣпный пріемъ, который на долго останется въ памяти у жителей острова.

— Изъ Алжира получены слѣдующія извѣстія, отъ 50 п. м. Мулубъ-Бенъ-Арахъ съ своею свитою прибылъ туда на пакетъ-ботѣ *Vautour*. Значительнѣйшіе члены партіи Мауровъ поспѣшили къ нему на встрѣчу, желая узнать объ успѣхѣ поѣздки. Бенъ-Арахъ отвѣчалъ, что весьма доволенъ сдѣланнымъ ему пріемомъ; объ успѣхѣ же возложеннаго на него порученія ничего не упоминалъ. Онъ сознается впрочемъ, что Франція, въ отношеніи земледѣлія, по множеству прекрасно выстроенныхъ городовъ, по устройству большихъ дорогъ и притомъ орошаема большыми рѣками, есть наилучшимъ государствомъ въ свѣтѣ, но что путешествіе на пароходахъ, такъ утомительно, что онъ лучше согласится проѣхать 100 миль верхомъ, нежели 6 миль водою. Бенъ-Арахъ отправляется вскорѣ къ Эмиру и ожидаетъ только конвоя, который долженъ сопровождать его съ его багажемъ чрезъ Арабскія поколѣнія. Маршалъ Вале совершенно здоровъ. Изъ Боны извѣстія еще не получены. Изъ Орана прибылъ нарочодъ *Sphinx* съ извѣстіемъ что провинціею этою управляетъ теперь Генералъ Рапателъ, здоровье котораго значительно поправилось. Торговля возрастаетъ съ каждымъ днемъ и недавно отправлено въ Испанію 400 воловъ и слѣшкомъ 500 барановъ.

— Капитанъ Северо-Американской службы Лаутонъ, плавающій для лова китовъ въ южномъ морѣ, нашелъ въ Портѣ-Фаминѣ жестыя ящики съ депешами къ морскому Министру, отъ Капитана Дюрвиля, который 7 числа Сентября отправился изъ Тулона для новыхъ открытій на корабляхъ *Astrolabe* и *Zelée*. При ящикѣ приложена была просьба, чтобы нашедшій оный, отправилъ депеши къ Французскому посланнику въ Вашингтонъ, что немедленно исполнено. Депеши сіи еще не получены во Франціи, но уже известно, что экспедиція была 7 Октября на остр. Тенерифъ, 15 Ноября въ Рио-Жанейро, 13 Декабря въ *Cap las Virginas* и 15 прибыла въ Портъ-Фаминъ, откуда намѣрена была выйти 28 того мѣсяца.

— О восточныхъ дѣлахъ напечатаны въ *Journal des Débats* нѣкоторыя разсужденія, которыя при нынѣшнихъ обстоятельствахъ могутъ показаться довольно любопытными. „Разсматривая положеніе дѣлъ на Востокѣ, сказано въ этой газетѣ, не надобно забывать во первыхъ, что миръ составляетъ для Востока главную необходимость, а во вторыхъ, что не смотря на это, война можетъ возгорѣться тамъ каждую минуту и что если она однажды начнется, то никто не будетъ въ состояніи исчислить ея послѣдствій. По этой причинѣ Востокъ долженъ обращать на себя особенное вниманіе Западной Европы. Последней стоитъ только на минуту отказать отъ своей бдительности, на минуту забыть Константинополь и Александрію, вызвать свой флотъ изъ Архипелага и война можетъ внезапно возгорѣться. Европа для собственныхъ вы-

сигъ же **WIELKI CHIĄŻE** przybędzie tu dnia 21 teraźniejszego miesiąca.

— Stany prowincjonalne Hollandyi oświadczyły swe zgodzenie się na projektowane osuszenie jeziora Harlemskiego i przyzwoliły na lat 10 roczną sumę 60,000 florenów. (A.P.S.Z.)

FRANCYA.

Paryż, dnia 11 Lipca.

Posel Belgicki P. Le Hon, miał dzisiaj długą konferencyą w Ministerjum Spraw Zewnętrznych, wkrótce potem wystąpił gońca do Bruxelli.

— Słychac, że Admirał Dufresne powróci z Afryki, a na jego miejsce otrzyma dowództwo marynarki Algierskiej Kontr-Admirał Bougainville.

— Rotmiste dzienniki donoszą, że w pewnej kawiarni w Tulonie, wszczął się spór pomiędzy francuzkami i angielskimi oficerami marynarki. Przyczyną do tego miały być jakieś wierszyki na Napoleona. Jakkolwiek wiele lub mało było w tém prawdziwego, jednak przez to zgoda, istniejąca pomiędzy oficerami i majtkami obu flot, zgoła nie została naruszoną. Posel Angielski doniósł już Rządowi, jak wielka w Anglii była radość z przyjęcia, jakiego doznała eskadra Angielska w Tulonie.

— Nadeszły bliższe wiadomości o okręcie liniowym *Herkules*, na którego pokładzie znajduje się Chiążę Joinville. Chiążę udał się z Jamajki do Hawanny. Dzień imienin Królewskich obchodzone na otwartém morzu; dowódca *Herkulesa* dawał wielki obiad; wieczorem był bal i widowisko dramatyczne. Piątego Maja przybił okręt do Hawanny. Jeden z żołnierzy morskich, skazany na śmierć, został utaskawiony za wstawieniem się Chięcia. Przyjęcie w Hawannie Chięcia było nader świetne i zostawiło wyspiarzom długo-trwające wrażenie.

— Wiadomości z Algieru dochodzą do 50 z. m. Przybył tu na statku pocztowym *Vautour* Mulub-Ben-Arach ze swoim orszakim. Najznakomitsze osoby ze stronnictwa Maurów uduły się natychmiast do niego, chcąc się dowiedzieć, jaki skutek odniosło jego poselstwo. Ben-Arach odpowiedział, że jest wielce zadowolony z doznanego przyjęcia; o skutkach zaś poselstwa nic nie wspomniął. Dodał do tego, że Francya, z powodu dobrej uprawy swej ziemi, swoich miast, gościńców i wielkich rzek, jest najlepszym krajem w świecie; atoli podróż statkami parowemi jest tak uciążliwa, że wolałby 100 mil ujechać konno, niżeli 6 wodą. Ben-Arach odjeżdża niebawem do Emira; oczekuje tylko na eskortę, która ma go przeprowadzić z jego sprzętami szród pokoleń arabskich. Marszałek Valée jest w dobrém zdrowiu. Goniec z Bony nie przybył. Statek parowy *Sphinx* przywiózł wiadomości z Oranu. Jenerał Rapatel rządzi tą prowincyą; zdrowie jego znacznie się polepszyło. Wywóz powiększa się codziennie, przestano bowiem w kilku dniach do Hiszpanii 400 wołów i przeszło 500 baranów.

— Minister morski otrzymał wiadomości od Kapitana Dumont d'Urville, który w dniu 7 Września wypłynął z Tulu na okrętach *Astrolabe* i *Zelée*, dla poszukiwania nowych odkryć. Południowo-Amerykański Kapitan, zwiędzając, dla potewu wielorybów, morze południowe, znalazł w Port Famine blaszaną puszkę z depeszami Kapitana d'Urville i z prośbą dołączoną, aby depesze znalazca odesłał do Posta francuzkiego w Waszyngtonie, co natychmiast skutecznie. Depesze jeszcze nie przybyły do Francyi, atoli wiadomo, że wyprawa była w dniu 7 Października w Tencyfie, 15 Listopada w Rio-Janeiro, 13 Grudnia w Cap las Virginas, 15 zawinęła do Port-Famine, z kąd miała wypłynąć 28 tegoż miesiąca.

— O rzeczach wschodnich znajdujemy w *Journal des Débats* uwagi, które w teraźniejszych okolicznościach mogą być dosyć ciekawe. „Rozpatrując stan rzeczy na Wschodzie, wyrażono w tej gazecie, nie trzeba zapominać naprzód, że pokój stanowi dla Wschodu główną potrzebę, a powtóre, że pomimo tego, wojna w każdym czasie może tam wybuchać i jeżeli się raz zacznie, nikt nie będzie w stanie przewidzieć jej skutków. Z tej przyczyny Wschód powinien zwracać na siebie szczególną uwagę Europy zachodniej. Ta ostatnia byleby tylko na chwilę zaniedbała czuwania, a chwilę zapomniawszy o Konstantynopolu i Alexandryi, byleby odwołała swą flotę z Archipelagu, wojna mogła nagle się zapalić. Europa dla własnego dobra i dla oświecenia powinna się starać o utrzymanie pokoju na Wschodzie; utrzymanie teraźniejszego porządku

годъ и для пользы просвѣщенія должна стараться о сохраненіи мира на Востокъ; сохраненіе нынѣшняго порядка вещей составяетъ тамъ необходимость, особенно въ настоящее время. Война лишитъ Турцію всѣхъ выгодъ, пріобрѣтеніе которыхъ стоило ей такъ дорого; упахи земледѣлія; зачатки богатства, гражданственности и благосостоянія, все это исчезнетъ; а попытки ея завести хорошо устроенное войско по новости своей не принесутъ ей покуда никакой пользы. Почти то же самое можно сказать и на счетъ Египта. — Часто спрашиваютъ, чью мы принимаемъ сторону въ случаѣ войны между Турціею и Египтомъ. Мы отвѣчаемъ на это, что война вовсе не должна быть допущена и что Франція будетъ противнику того изъ двухъ Государствъ, которое прежде прибѣгнетъ къ оружію. На Востокъ намъ не слѣдуетъ никому отдавать преимущества; пока Константинополь и Александрія будутъ исполнять послѣдній состоявшійся между ними трактатъ, Франція должна быть на сторонѣ того и другаго Государства. Мы еще разъ повторяемъ, что самыя выгоды Европы требуютъ сохраненія мира на Востокъ."

12-го Июля.

Въ Палатѣ Перовъ и въ Палатѣ Депутатовъ прочитано сегодня Королевское распоряженіе, коимъ закрывается нынѣшнее засѣданіе Палаты. Въ Палатѣ Депутатовъ находилось около 60 членовъ, которые разошлись немедленно при возгласѣ: Да здравствуетъ Король!

— Вчерашняго дня по телеграфу получено изъ Бреста извѣстіе, что Принцъ Жоанвильскій на ливійномъ кораблѣ *Hercules* туда прибылъ. До 13 ч. Принцъ остается въ Брестѣ для праздника, которое городъ намѣренъ дать въ честь его.

— Адъютантъ военнаго Министра Генерала Бернарда, отправился вчера въ Брюссель съ депешами къ Королю Бельгійскому.

— Неперильно ожидаютъ здѣсь дальнѣйшихъ извѣстій изъ Леванта о предполагаемомъ объявленіи Мегмедомъ-Али независимости. Наши журналы много занимаются этимъ дѣломъ. Впрочемъ ничего болѣе не пишутъ кромѣ того, что уже сообщили нѣкоторые Нѣмецкія и Англійскія газеты. Онѣ утверждаютъ, что Французское и Англійское правительства, препроводили рѣшительную записку Мегмеду-Али и недѣля сомнѣваться, что такая нота поддержанная сильною Англійскою эскадрою, склонитъ Ваце-Короля отступить отъ прежнихъ его намѣреній.

— Эскадра Англійскаго Адмирала Стопфорда, 8 ч. оставила Тулонъ, отправляясь чрезъ Мальту и Корфу въ Левантъ.

— Звѣстныя журналы сообщаютъ, что на лошади, въ которой Маршалъ Сульта былъ недавно на маневрахъ при Гайдъ-Паркѣ, была та же узда и мушкетъ, которые постоянно носилъ Наполеона боевой конь, и которые находятся теперь у одного Лондонскаго седельнаго мастера.

— Одинъ звѣстнѣйшій журналъ навѣрное утверждаетъ, что Маршалъ Сульта при возвращеніи своемъ изъ Англіи, наименованъ будетъ Коннетабломъ (Франціи).

— *Charte de 1830* уведомляетъ, что съ сегодняшняго числа не выдетъ болѣе и соединится съ журналами *Moniteur-Parisien*.

— Изъ Байонны пишутъ, что 6 ч. с. м. въ лѣсу Ст. Не задержанъ человекъ, который съ наличными деньгами около 40,000 фр., хотѣлъ перейти чрезъ Испанскія границы въ главную квартиру Донъ-Карлоса.

— Уведомляютъ изъ Африки отъ 1 ч.: „Жаръ въ настоящее время такъ великъ, что солдаты немогли его вытерпѣть въ своихъ палаткахъ. Посему будутъ приняты мѣры, для возвращенія войскъ, стоящихъ въ обихъ лагеряхъ. Въ каждомъ изъ нихъ остаются только двѣ компаніи и нѣсколько инженеровъ, для управленія производимыми укрѣпительными работами."

— Въ саду садовника Якова Пекса, въ Иллѣ близъ Перпиньера, находится исполинская гортенсія въ полномъ цвѣтѣ, которая можетъ быть почитаема единственною въ своемъ родѣ. Стволъ толщиною въ 6 фут. 1 дюймъ, объемъ древесныя составляетъ 29 фут. 5 дюйм., а теперь имѣетъ 1032 цвѣта, сіяющихъ великолѣпнѣйшею красотою.

— Новѣйшія письма полученныя здѣсь изъ Гаванны, содержатъ извѣстіе о бунтѣ въ Трипидадѣ; но онъ успокоенъ немедленно Генераль-Капитаномъ Эспелетомъ. Двѣсти Негровъ взяты въ плѣнъ и вовремя отхода корабля, отправляли ихъ на казнь. (A.P.S.Z.)

А н г л и я.

Лондонъ, 13-го Июля.

Королева давала вчера въ новомъ дворцѣ обѣдъ,

речью stanowi tam konieczną potrzebę, szczególnie w obecnym czasie. Wojna pozbawi Turcyę wszystkich korzyści, których nabycie tak wiele jej kosztowało; postępy rolnictwa, początki bogactwa, cywilizacyi i pomysłowości, wszystko to zniknie; a starania jej zaprowadzenie dobrze urządzonego wojska, dla nowości swojej, nie przyniosą jej teraz żadnej korzyści. Prawie toż samo można powiedzieć i o Egipcie. — Często się zapytują? czyją przyjmie stronę w razie wojny między Turcyą, a Egiptem; na to odpowiadamy, że wojna wcale nie powinna być dozwolona i że Francya będzie przeciwniczką tego z dwóch Państw, które pierwiej chwyci się oręża. Na Wschodzie nie należy nam nikomu oddawać pierwszeństwa; póki Konstantynopol i Alexandrya wypełniać będą ostatni, zawarty między niemi traktat, Francya powinna być ze strony jednego i drugiego kraju. Jeszcze raz powtarzamy, że samo dobro Europy wymaga utrzymania pokoju na Wschodzie."

Dnia 12-go.

W Izbie Parów, jak równie w Izbie Deputowanych, przeczytano dzisiaj rozporządzenie Królewskie, przez które ogłoszone zostało zamknięcie tegorocznych posiedzeń obu Izb. W Izbie Deputowanych, zgromadzonych było około 60 członków, którzy się natychmiast śród okrzyków: „*Niech żyje Król!*” rozeszli.

— Przez depeszę telegraficzną daty dnia wczorajszego, otrzymano tu wiadomość, że Xiążę Joinville, na okręcie liniowym *Hercules* tam przybył. Xiążę do d. 13 zabawi w Brest, dla znajdowania się na uczcie, którą na cześć jego ma dać miasto.

— Adjutant Ministra Wojny Jenerała Bernard wczora z depeszami Króla Belgów udał się do Bruxelli.

— Z wielkiem napięciem oczekują tu dalszych wiadomości z Lewantu, względem zamierzonego przez Mehmeda ogłoszenia niepodległości. Nasze dzienniki wiele się zajmują tą okolicznością, jednak nie więcej donoszą nadto, co już było umieszczone w Dzienniku Smirneńskim oraz w niektórych Niemieckich i Angielskich gazetach. Rządy Francuski i Angielski, jak utrzymują też gazety, przesłały bardzo energiczną notę do Mehmeda Alego, i nie można wątpić, że ta, wsparta nakazującą eskadrą, skłoni Vice-Króla do odstąpienia od swych dawniejszych zamiarów.

— Eskadra Angielska Admirala Stopford, d. 8 wyszła z Tulonu, udając się przez Malte i Korfu do Lewantu.

— Tutejsze dzienniki donoszą, że koń Marszałka Soulta, na którym był niedawno w czasie rewii w Hyde-Park, miał toż samo wędzidło i munsztuk, które ciągle nosił Napoleona konia w bitwach, a które są teraz w posiadaniu pewnego siodlarza Londyńskiego.

— Jeden z tutejszych dzienników utrzymuje za rzecz pewną, że Marszałek Soult, za powrotem z Anglii, mianowany będzie Konnetablem Francyi.

— *Charte de 1830* donosi, że od dnia dzisiejszego ustaje wychodzić i połączy się z *Monitorem Paryżkim*.

— Z Bayonny donoszą, że d. 6 ter. m. w lesie St. Pée ujęty został człowiek, który, mając przy sobie w gotówce 40,000 fr., chciał przejść przez granicę Hiszpańską do głównej kwatery Don Karlosa.

— Donoszą z Afryki, pod d. 1: „Upał w tym czasie jest tak wielki, że żołnierze nie mogą wytrwać pod swojemi namiotami. Dla tego przedsięwzięto środki, względem cofnienia wojsk, stojących w dwóch obozach pod Bli-dą. Pozostaną tylko w każdym z nich dwie kompanie i kilku inżynierów, którzy kierować mają twierdzowemi robotami, wykonywanemi przez Arabów."

— W Lille pod Perpignan w ogrodzie ogrodnika Jakóba Paixa, można widzieć olbrzymią hortensyę w pełnym kwiecie, mogącą się poczytać za jedyną w swoim rodzaju. Pień ma objętości 6 stop i 1 cal, a całkowita objętość z liśćmi wynosi 29 stop 5 cali, w tej zaś chwili ma na sobie 1,032 kwiatów w najokazalszych kolorach.

— Najnowsze, otrzymane tu z Hawanny listy, zawierają wiadomość o powstaniu w Trinidad, które wkrótce zostało przytłumione przez Jenerałego Kapitana Espeleta. Dwieście czarnych zostało wziętych w niewolę i w chwili, kiedy odpływał okręt, wysłano ich na ścięcie. (A.P.S.Z.)

A N G L I A.

Londyn, dnia 13-go Lipca.

Królowa dawała wczora w nowym pałacu obiad,

(2)

къ которому приглашены: Герцогъ Нассаукой съ обоими сыновьями, Князь Христианъ Голцтинский, Принцъ Эрнстъ Гессенъ-Филипстальский, коронаціонные Послы, Австрійскій, Русскій, Пруссскій и Нидерландскій, находящіеся здѣсь Посланники и Послы тѣхъже дворовъ, и сверхъ того еще Датскій и Саксонскій посланники, Маркизь Кунингамъ и Лордъ Пальмерстонъ.

— Въ будущій Четвергъ Маршалъ Сультъ съ своею свитою намѣренъ ѣхать по желѣзной дорогѣ въ Ливерпуль, куда онъ тамошнимъ обществомъ приглашенъ къ обѣду. Слышно, что Маршалъ Сультъ развѣ на другой недѣль будущаго мѣсяца возвратится въ Парижъ.

— Находящіеся здѣсь коронаціонные послы, посѣщали вчера Лондонскіе доки; Начальникъ и Директоры встрѣтили ихъ у входа со всеми почестями.

(A.P.S.Z.)

ИСПАНІЯ.

Мадридъ, 5-го Іюля.

Франц. Посланникъ Баронъ Фезензакъ давалъ вчера большой дипломатическій обѣдъ, въ которомъ кромѣ дипломатическаго корпуса участвовали всѣ Министры, кромѣ невздоровѣшаго еще отъ ранъ Генерала Датре, также Г. Мартинецъ де ла Роза, Генер. Кордова, Герцогъ Горъ, Маркизь Санта-Круцъ, Герцогъ Фрѣасскій и другіе.

— Множество одежды и 2½ мил. реаловъ, отправлены къ сѣверной-арміи а также 40,000 чел. изъ послѣдняго набора въ самомъ скорѣйшемъ времени будутъ вооружены и немедленно выступятъ въ поле.

— Изъ Сарагоссы увѣдомляютъ, что Пуицерда осаждена всеми находящимися въ Каталоніи Карлистскими силами.

Съ Испанскихъ границъ.

Пишутъ изъ Байонны отъ 7 Іюля, что Эспартеро внезапно выступилъ со всеми своими войсками въ направленіи къ Миранда дель Эбро. Полагаютъ, что онъ хочетъ возвратиться чрезъ Ріоха въ Логроньо. Карлистскій главный начальникъ въ слѣдствіе сего обстоятельства выступилъ въ Эстеллу, ибо опасался нападенія Христианосовъ на сей городъ. Мунигорри издалъ прокламацію къ Бискайцамъ, въ которой приглашаетъ ихъ, нежертвовать далѣе собою и своими дѣлами, интересу Донъ-Карлоса. (A.P.S.Z.)

БЕЛГІЯ.

Антверпенъ, 14-го Іюля.

Здѣшній *Journal du Commerce* увѣдомляетъ: „Укрѣпленіе нашей цитадели неумоимо продолжается, и между прочимъ замѣчено, что небольшою шавецъ находящейся у входа въ цитаделлу и возвышающей надъ Шельдою, вооруженъ 12 орудіями и такимъ же числомъ гаубицъ; орудія сіи будутъ всегда въ готовности къ выстрѣлу и при нихъ находятся всѣ припасы нужные для зарядовъ.“ (A.P.S.Z.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 27-го Іюля.

Гассанъ-Паша отозванъ изъ Трипольскаго Регентства и Аскаръ Паша наименованъ его преемникомъ.

— Изъ Александріи получены извѣстія нѣсколько благопріятнѣе, и все принимаетъ здѣсь мирный видъ. Египетскіе корабли вышедшіе въ море большею частію возвратились на прежнія мѣста, къ чему содѣйствовали представленія иностранныхъ Консуловъ и предстоящее прибытіе Англійско-Французской эскадры угражающей Мегмеду-Али, въ случаѣ, еслибы онъ былъ неспокоенъ и непочиталъ владѣнія Порты. Онъ далъ честное слово, что ничего не сдѣлаетъ, чтобы могло навлечь неудовольствіе Султана. При такихъ обстоятельствахъ, отплытіе собравшейся за нѣсколько недѣль въ Босфоръ Османской эскадры неимѣетъ никакого значенія. Эскадра сія состоящая изъ 24 кораблей, немедленно выйдетъ въ море и обратится къ островамъ Архипелага. Вместе отплыветъ туда и новый Губернаторъ Триполи. Чтобы неопасать тѣмъ никакиихъ опасеній для Французской эскадры въ Средиземномъ морѣ, Порты почла за нужное, кромѣ объявленія Адмиралу Руссену, увѣдомить и всѣхъ находящихся здѣсь иностранныхъ Посланниковъ о цѣли приготовленной къ отплытію эскадры, а также о высылкѣ военнаго корабля въ Триполь. Уплачено миллионъ піастровъ изъ подати слѣдующей отъ Мегмеда Али. (A.P.S.Z.)

на który zaproszeni byli Xiążę Nassauski z obódwóma synami, Xiążę Holsztynki, Xiążę Karol Hessen Philipsthal, Posłowie koronacyjni Austryacki, Rossyjski, Pruski i Niderlandzki, rezydujący tu Posłowie tychże Dworów i nadto Posłowie Duński i Sasi, Margrabia Conyngham i Lord Palmerston.

— W przyszły czwartek Marszałek Soult ma jechać ze swym orszakiem drogą żelazną do Liverpool, dokąd go tamczna korporacya zaprosiła na obiad. Słychać, że Marszałek dopiero na drugim tygodniu przyszłego miesiąca powróci do Paryża.

— Wczora obecni tu Posłowie koronacyjni odwiedzili Londyńskie warsztaty naprawiania okrętów; naczelnik i dyrektorowie przyjmowali ich ze wszelkimi honorami. (A.P.S.Z.)

HISZPANIA.

Мадридъ, 5-го Іюля.

Posel Francuzki Xiążę Fézensac, dawał wczora wielki obiad dyplomatyczny, na który, oprócz Ciąła Dyplomatycznego zaproszeni byli wszyscy Ministrowie, z wyjątkiem chorego jeszcze Jenerala Latré, a takozъ PP. Martinez de la Rosa, Jenerał Cordova, Xiążę Gor, Margrabia Santa Cruz, Xiążę Frias i inni.

— Znaczna ilość odzienia i 2½ milliony realow wyślano do wojska północnego, a również 40,000 ludzi z ostatniego zaciągu w najprętszym czasie będą uzbrojeni i wystani w pole.

— Z Saragossy donoszą, że Puycerda oblegana jest przez wszystkie, znajdujące się w Katalonii sily Karolistowskie.

Od granic Hiszpanii.

Donoszą z Bajouny pod 7 Lipca, że Espartero nagle ze wszystkimi swojemi wojskami wyszedł w kierunku na Miranda del Ebro. Rozumiano, że chciał cofnąć się przez Rioja do Logroño. Karolistowski wódz naczelny, skutkiem tego poruszenia wyszedł z Estelli, lękając się uderzenia Krystynistów na to miasto. Muñagorri wydał odezwę do Biskajczykow, w której wzywa ich, ażeby dłużej nie poświęcali samych siebie i swych interessow sprawie Don Carlosa. (A.P.S.Z.)

BELGIA.

Антверпія, 14 Іюля.

Czytamy w tutejszym *Journal du Commerce*: „Roboty fortyfikacyjne naszej cytadeli najczynniej się odbywają i między innemi daje się postrzegać, że niewielki wystający szaniec, położony przy wejściu do cytadeli i wznoszący się nad Skaldą, został uzbrojony dwunastą działami i tylązъ haubicami; działa te ciągle są w gotowości do wystrzału; przy nich znajdują się wszystkie zapasy potrzebne do nabijania.“ (A.P.S.Z.)

TURCJA.

Konstantynopol, d. 27 Czerwca.

Hassan-Basza odwołany został z prowincyi Trypolitańskiej i Askor Basza mianowany jego następcą.

— Z Alexandryi otrzymano wiadomości zaspakajające, i wszystko znówu tu przybiera postać pokoju. Egipskie statki wojenne, które wyszły były na morze, powróciły po większej części na dawniejsze swe stanowiska, do czego się przyłożyły oświadczenia konsułów obcych i blizkie przybycie angielsko-francuzkiej eskadry, zagrażającej Mehmedowi-Alemu, jeśli by nie został spokojnym i nie szanował wladztwa Porty. Miał on dać najuroczystsze zapewnienia, że nic nie uczyni coby mogło sciagnąć nieukontentowanie Porty. Sród takichъ o koliczności, wyptynienie zgromadzonej od dni kilku w Bosforze eskadry, żadnego niema znaczenia. Eskadra ta, ze 24 żagli złożona, wyjdzie niezwłocznie na morze i popłynie tylko ku wyspom Archipelagu, a razem z nią odpłynie i nowy Gubernator Trypolitański. Jednakże, gdyby ukazanie się pod Trypoiem okrętu wojennego niedało powodu do obawy Francuzkiemu stanowisku na morzu śródziemnem, Porta, oprócz zawiadomienia Admirala Roussin, również dała wiedzieć wszystkim akkredytowanym tu Posłom o celu gotowej do odpłynienia floty, również o wystąpiu okrętu wojennego do Trypolu. Opłacono million піастrowъ z zalągłego hraczu Mehmeda-Alego. (A.P.S.Z.)